

Helena Uhlén
Naturskydd och tillsyn
Naturavdelningen
010-22 36 349

Beslut om bildande av naturreservatet Nennesmo i Gislaveds kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Nennesmo, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att

- bevara gammal talldominerad barrskog, naturskogsartad fuktig barrblandskog och mossemark samt kantzon mot Ängån
- bevara biologisk mångfald knuten till dessa naturtyper
- bevara och återställa områdets hydrologiska värden
- bevara förekommande Natura 2000-naturmiljö i gynnsamt tillstånd
- ge möjlighet till naturupplevelse och friluftsliv inom ramen för bevarandet av naturvärdena

Syftet ska uppnås genom att

- efterlikna en naturlig störningsregim med begränsning av gran och åtgärder för att gynna gammal tall och föryngring av tall genom i första hand återkommande naturvårdsbränning
- blöta skogsområden och mossmark lämnas i huvudsak för fri utveckling
- hydrologisk återställning får utföras vid behov

Skälen enligt 7 kap. 5§ MB

Naturreservatet har höga naturvärden knutna till en kontinuitet av barrblandskog och tallskog samt opåverkade sumpskog och fuktstråk med hög och jämn luftfuktighet. Området har flera naturskogsartade strukturer, bland annat en rik förekomst av död ved och inslag av gamla träd. Delar av reservatet är utpekade enligt art och habitatdirektivet som Natura 2000-område och därmed också riksintresse enligt 4 kap. MB. Naturmiljön taiga utgör grund för utpekandet och Nennesmo bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå för taiga.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se **Naturreservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bifogad skötselplanen (bilaga 2), för områdets långsiktiga vård.

Naturreservatsföreskrifter

A. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 5 § MB OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT ANVÄNDA MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

Inom naturreservatet är det förbjudet att

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada eller transportera bort hela eller delar av levande eller döda träd eller buskar. Undantag gäller för röjning av siktgata i anslutning till jaktorn och skjutplatser där träd och buskar med mindre stamdiameter än 5 cm får röjas bort
2. plantera in för trakten främmande arter
3. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk bearbetning
4. dika, dikesrensa eller utföra annan åtgärd som påverkar hydrologin i området. Undantag gäller för befintligt markavvattningsföretag
5. bedriva täkt av något slag
6. anordna upplag av något slag
7. uppföra byggnad, parkerings- eller campingplats eller annan anläggning, med undantag för jaktorn
8. uppföra stängsel eller annan hägnad
9. anlägga väg, led, bro eller spång
10. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn
11. framföra motordrivet fordon. Med undantag för uttransport av större vilt (till exempel älg, hjort, vildsvin) med mindre fordon på fastmark eller med fordon med lågt marktryck
12. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen.
13. anlägga åtelplatser för vilt eller på annat sätt åtla eller mata vilt

B. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 6 § MB OM FÖRPLIKTELSE FÖR ÄGARE OCH INNEHAVARE AV SÄRSKILD RÄTT ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av naturreservatet
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor i anslutning till bron som leder in i reservatet
3. anläggande och underhåll av bro, strövstig och rastplats med eldstad
4. naturvårdsbränning inom snedstreckat område, enligt karta bilaga 1, och om det ej är möjligt görs åtgärder för att begränsa gran och gynna föryngring av tall som avverkning, röjning och ringbarkning av gran, markstörning och tillfällig stängsling. Brandrefugiala miljöer undantas från ovanstående åtgärder.
5. de säkerhetsarrangemang som krävs vid naturvårdsbränning
6. igenläggning eller dämning av befintliga diken som inte strider mot gällande markavvattningsföretag
7. röjning av igenväxningsvegetation på mossen i syfte att bibehålla en glest trädbevuxen mosse
8. bekämpning av invasiva främmande arter
9. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. *ORDNINGSFÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 30 § MB OM RÄTTEN ATT FÄRDAS OCH VISTAS INOM NATURRESERVATET SAMT OM ORDNINGEN I ÖVRIGT INOM NATURRESERVATET*

Inom naturreservatet är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller liggande eller stående döda träd eller buskar
2. varaktigt sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning.
3. samla in ryggradslösa djur med fällor som dödar

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan.

Från föreskrifterna undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande för vilka tillstånd erhållits av Länsstyrelsen. Undantag från föreskrifterna gäller för kalkning i vatten efter att tillstånd erhållits av Länsstyrelsen.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller eller kan komma att gälla för området.

Uppgifter om naturreservatet

ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Nennesmo
NVRID	2048098
Areal	84,4 hektar (ha), varav vatten 1,4 ha
Beslut om Natura 2000	Ja, delvis (SE0310508)
Kommun	Gislaved
Socken	Reftele
Lägesbeskrivning	2 kilometer sydväst om Nennesmo by
Fastigheter	Nennesmo 9:7 samt del av fastigheterna Nennesmo 5:5 och Nennesmo 8:13
Fastighetsägarkategori	Staten (Naturvårdsverket) och enskilda
Gräns	Enligt karta, bilaga 1.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Huvuddelen av reservatet är skogsmark men här finns också kärr- och mossmark. Hela området har en gång i tiden varit sjöbotten under Forn-Bolmen och består av omväxlande torv- och fastmark.

På torvmarken dominerar starr, hjortron, lingon, ljung, klockljung, tranbär och kråkbär. Dessutom finns en mindre lokal med dvärgbjörk. I anslutning till mosspartierna finns ett stort antal gamla och handgrävda diken. De senaste årtiondena har kvävenedfall via nederbörd gjort att de tidigare laggzonerna har blivit bevuxna med sluten skog. De tidigare laggzonerna är idag 70-100 år gamla och har endast utsatts för obetydliga avverkningsingrepp. Ängån, som bildar reservatsgräns åt öster, rensades på 1960-talet och spår av dikesmassorna syns än i dag.

På fastmarken dominerar blåbär, ljung, lingon, skogstjärna, blodrot, ekorrbär och skogskovall. Sannolikt dimensionshöggs reservatets centrala delar vid tiden kring första världskriget, varvid timmerträden avverkades. En gles fröträdsställning lämnades kvar, liksom ett tämligen tätt underbestånd med främst gran. Under andra världskriget höggs sannolikt ved av björk över hela området. Idag finns i närheten av eldplatsen områden bevuxna med 300-åriga tallar. Mer spritt i reservatets centrala delar finns tallar med en ålder av 200 år, spridda i beståndet. Mellan tallarna finns 100-150 årig gran. Skogen är olikåldrig och gruppställd.

Sammanfattningsvis har området en orörd och naturskogsliknande karaktär. Få spår finns efter tidigare avverkningsingrepp, däremot finns det rikligt med mycket gamla träd, torrträd och vindfällen.

Bakgrund

Nennesmo avsattes 1993 av Växjö stift som stiftsreservat. År 2000 pekades området ut som Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. I juli 2012 beställde Länsstyrelsen en värdering av området av Värderingsbyrå i Sydost AB. I december 2015 köptes den berörda delen av stiftets fastighet av Naturvårdsverket genom en bytesaffär.

I december 2015 kontaktades markägarna till två intilliggande fastigheter för att utreda möjligheterna att skydda ett större område som naturreservatet med arronderingsmässigt och naturvärdesmässigt intressanta delar av dessa fastigheter. Markägarna var positiva och i december 2015 gav Länsstyrelsen i uppdrag åt Värderingsbyrå Sydost AB att göra ersättningsutredningar för det aktuella området. Samtidigt fick NAI Svefa uppdrag om att förhandla om ersättning med markägarna. Under år 2016 och 2017 tecknades avtal om intrångsersättning med de berörda markägarna.

I februari 2017 var fastighetsbildningen klar för den fastighet som Naturvårdsverket köpt av Växjö stift.

Samråd enligt 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket, Gislaveds kommun och Skogsstyrelsen.

Länsstyrelsen skickade den 10 mars 2017 förslag till beslut på remiss till bland annat Gislaveds kommun, Skogsstyrelsen, Sveriges Geologiska undersökning (SGU), Svenska kyrkan samt flera föreningar. Samtidigt förelades sakägarna att inkomma med yttranden. Yttranden har inkommit från Gislaveds kommun, Skogsstyrelsen och SGU. Gislaveds kommun tillstyrker förslaget och Skogsstyrelsen och SGU har inget att erinra mot förslaget.

Motivering

BESTÄMMELSER

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla intrång.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

Enligt 3 § FOM ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § FOM meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. MB i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

BEDÖMNING

Länsstyrelsen arbetar med genomförande av, de av riksdagen beslutade, miljömålen. Naturreservatsbildning av Nennesmo bidrar till att miljömålen "Levande skogar", "Myllrande våtmarker" och "Ett rikt växt och djurliv" kan uppfyllas.

Nennesmo ligger inom Risamossen som är av riksintresse för naturvård (NRO06106) enligt 3 kap. 6 § MB och inom högsta naturvärdeklass i länets våtmarksinventering. Nennesmo ingår även i länets naturvårdsprogram (NATUR – Jönköpings län, Länsstyrelsen 1994) i Villstad – Broddebo mossen – Åttingen- Risamossen – Nennesmo och benämns som ett område där det finns rikligt med mycket gamla träd, torrträd och lågor. Sedan år 2000 ingår delar av Nennesmo i nätverket Natura 2000. Stora delar av skogen är klassad som nyckelbiotop. Generellt strandskydd (100 meter) gäller längs med Ängån. Naturreservatsbildningen av Nennesmo prioriteras i enlighet med den strategi som finns vid urval av skogsområden för långsiktigt skydd i Jönköpings län (Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län, 2006, Länsstyrelsen i Jönköpings län och Skogsstyrelsen Jönköping-Kronberg) där skog inom Natura 2000 ska prioriteras. Nennesmo har högt naturvärde på beståndsnivå vilket innebär äldre talldominerad barrblandskog med död ved. Nennesmo ligger även inom bränningslandskapet västra Småland och Hökensås (Strategi för naturvårdsbränning i sydöstra Sveriges skyddade skogsområden år 2012-2022).

Länsstyrelsen bedömer att Nennesmo har höga naturvärden som motiverar ett skydd mot täkt, dikning, avverkning av skog och borttransport av död ved. Området är även i behov av en anpassad skötsel där hydrologin återställs och där en för området naturlig störningsregim av skogen efterliknas. Det innebär igenläggning eller dämning av diken samt begränsning av gran och åtgärder för att gynna gammal tall och föryngring av tall i första hand genom återkommande naturvårdsbränning. Området ska därför skyddas som naturreservat.

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är avsedda att bevara skogen och mossen med kantzoner mot Ängån. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så

begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet kungörs i länets författningssamling samt i berörda dagstidningar. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 29 december 2017 och gäller omedelbart även om de överklagas. Kungörelsen införs i Värnamo Nyheter den 7 december 2017, vilket innebär att eventuella överklaganden ska inkommit till Länsstyrelsen senast den 28 december 2017.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket vikarierande landshövding Anneli Wirtén beslutat och naturvårdshandläggare Helena Uhlén varit föredragande, har även avdelningschef Per Hallerstig och enhetschef Malin Lund deltagit.

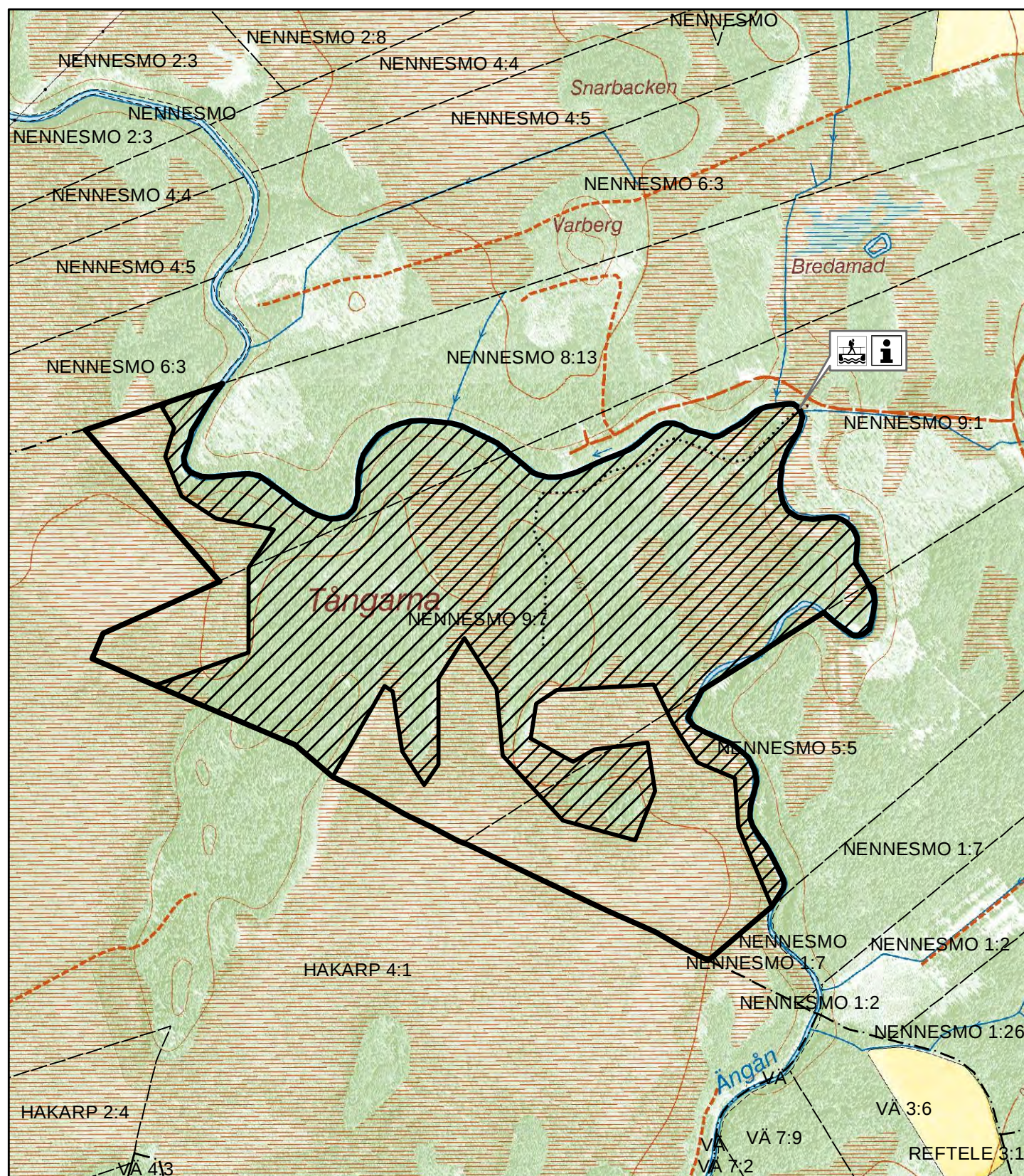

Anneli Wirtén

Helena Uhlén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan med bilagor
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2017-12-01, dnr 511-7377-2015

1:10 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

 Naturresevatgräns
 Föreskriftsområde enligt 7 kap. 6 § MB, föreskrift B4

Skötselplan för naturreservatet Nennesmo i Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1. SYFTET MED NATURRESERVATET	3
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	3
2.1 Administrativa data	3
2.2 Topografi, geologi och hydrologi	4
2.3 Historik och markanvändning	4
2.4 Växt- och djurliv	4
2.5 Friluftsliv	5
2.6 Bebyggelse och anläggningar	5
2.7 Källförteckning	5
3. MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR NATURRESERVATET	5
3.1 Övergripande mål med skötseln	5
3.2 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	6
3.3 Friluftsliv och gränser	8
3.4 Sammanfattning av planerade skötselåtgärder	9
4. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	9
4.1 Uppföljning av skötselåtgärder	9
4.2 Uppföljning av bevarandemål	9
5. BILAGOR	9

Skötselplanens giltighetstid

Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen i Jönköpings län 2017 och gäller tills vidare men bör revideras när tillsyn eller uppföljning visar att behov finns. Beslutets syfte och föreskrifter sätter ramarna för skötselplanens revidering. Beslut om naturreservat fattades den 1 december 2017.

Vid frågor om skötsel av reservat kontakta Länsstyrelsens växel, telefon: 010-223 60 00.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att

- bevara gammal talldominerad barrskog, naturskogsartad fuktig barrblandskog och mossemark samt kantzon mot Ängån
- bevara biologisk mångfald knuten till dessa naturtyper
- bevara och återställa områdets hydrologiska värden
- bevara förekommande Natura 2000-naturmiljö i gynnsamt tillstånd
- ge möjlighet till naturupplevelse och friluftsliv inom ramen för bevarandet av naturvärdena

Syftet ska uppnås genom att

- efterlikna en naturlig störningsregim med begränsning av gran och åtgärder för att gynna gammal tall och föryngring av tall genom i första hand återkommande naturvårdsbränning
- blöta skogsområden och mossmark lämnas i huvudsak för fri utveckling
- hydrologisk återställning får utföras vid behov

2. Beskrivning av området

2.1 ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Nennesmo
Skyddsform	Naturreservat
Areal	84,4 hektar (ha), varav vatten 1,4 ha
Beslut om Natura 2000	Ja, delvis (SE0310508)
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, Myllrande myrmarker, Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköpings län
Kommun	Gislaved
Socken	Reftele
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets västdel
Mittpunktskoordinater	N 6341300 E 411930 (SWEREF99_TM)
Lägesbeskrivning	2 kilometer sydväst om Nennesmo by
Fastigheter	Nennesmo 9:7 samt del av fastigheterna Nennesmo 5:5 och Nennesmo 8:13 Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Markägarkategorier	Staten (Naturvårdsverket) och enskilda
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Areal per markslag

Våtmark	27 ha
Skogsmark	56 ha
Vatten	1,4 ha

Naturtyper

Natura 2000-habitat

Våtmark	27 ha	Högmossar (7110)	27 ha
Barrblandskog	36 ha	Taiga (9010)	36 ha
Sumpskog	20 ha	Skogbevuxen myr (91D0)	20 ha
Vatten	1,4 ha	Ej Natura-habitat	20 ha

2.2 TOPOGRAFI, GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Nennesmo naturreservat är beläget 154 meter över havet och utgörs av ett flackt skogs- och mossmarksområde. Området begränsas av Ängån i öster och Risamossen i väster. Hela området har en gång i tiden varit sjöbotten under Forn-Bolmen och består av omväxlande torv- och fastmark. Jordart i skogsmarken är isälvssediment i form av sand eller grov silt och i övrigt torv. Berggrunden består av granit.

Området ligger inom Nissans huvudavrinningsområde. I reservatets kant rinner Ängån som är en stilla flytande å som mynnar i Nissan ungefär fyra kilometer norr om reservatet. Genom området rinner någon naturlig bäck samt ett antal handgrävda diken från 1930-talet.

2.3 HISTORIK OCH MARKANVÄNDNING

På grund av att det varit svårt att ta sig till området då det är beläget mellan Ängån och Risamossen så har skogen fått utvecklas relativt fritt. Troligen dimensionshögs delar av området vid tiden kring första världskriget, varvid timmerträden avverkadades. En gles fröträdsställning lämnades kvar, liksom ett tämligen tätt underbestånd med främst gran. Under andra världskriget högs sannolikt ved av björk över hela området.

Området dikades för hand under 30-talet. Ängån rensades under 60-talet och dikningsmassorna syns fortfarande tydligt. Ett smalt område närmast ån har hävdats som myrslätter fram till 1940-talet.

2.4 VÄXT- OCH DJURLIV

Huvuddelen av naturreservatet är skogsmark men här finns också kärr- och mossmark. På torvmarken dominerar hjortron, lingon, ljung, klockljung, tranbär och kråkbär. Dessutom finns dvärgbjörk. På fastmarken dominerar blåbär, ljung, lingon, skogsstjärna, blodrot, ekorrbär och skogskovall. I reservatets centrala delar finns ett område bevuxen av 300-åriga tallar. 200 åriga tallar finns spridda i området. Mellan tallarna finns 100-200-årig gran. Skogen är olikåldrig och gruppställd. Det finns relativt mycket död ved, främst av gran, i olika nedbrytningsstadier.

Sammanfattningsvis har reservatet naturskogskaraktär. Få spår finns efter tidigare avverkningsingrepp, däremot finns det rikligt med mycket gamla träd, torrträd och vindfällen. Området är bristfälligt inventerat på arter men bedöms ha en stor ekologisk betydelse och kunna hysa arter som kräver lång kontinuitet, exempelvis skogshöns, hålbbyggande fåglar, svampar, lavar och mossor.

Kända förekomster av signalarter och rödlistade arter finns samlade i bilaga 2a.

2.5 FRILUFTSLIV

Området har redan tidigare nyttjats som friluftsområde tack vare bro, en markerad strövstig och rastplats med eldstad som den förre markägaren Växjö stift, i ordningsställt.

2.6 BEBYGGELSE OCH ANLÄGGNINGAR

Inga byggnader eller andra anläggningar förekommer i naturreservatet.

2.7 KÄLLFÖRTECKNING

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Databas över hotade arter.
Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1995. Natur i Jönköpings län.
Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Meddelande 2006:8.
SGU. Berggrundskarta och Jordartskarta
Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsbeskrivningar.

3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet

3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL MED SKÖTSELN

Nennsmo ska vara en biologiskt värdefull naturskogsartad barrblandskog med de strukturer och funktioner som är typiska för brandpräglad skog i olika successionstadier och för brandrefugial skog, sumpskog, mossmarks- och bäckmiljöer samt skogbevuxen myr. Området ska hysa en artrik flora och fauna särskilt med avseende på vedlevande organismer, fåglar och kryptogamer. Skötselåtgärder ska utformas så att stora brandrefugiala områden lämnas utan åtgärder samtidigt som en för området naturlig brandregim upprätthålls genom naturvårdsbränning och/eller genom åtgärder där effekterna av en för området naturlig brandregim efterliknas på torra marker. Främmande arter, eller individer från ortsfrämmande population, ska inte utgöra hot mot områdets ekosystem och får i förekommande fall bekämpas mekaniskt. Området ska vara tillgängligt för friluftslivet genom underhåll av strövstig, bro och en rastplats en eldstad.

3.2 SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER

Reservatet består av två skötselområden, se skötselplankarta bilaga 2b.

SKÖTSELOMRÅDE 1	BARRBLANDSKOG	56 HA
Naturtyp:	Barrskog	46 ha
	Barrsumpskog	10 ha
	Vatten	1,4 ha
Natura 2000-habitat:	Taiga (9010)	36 ha
	Skogbevuxen myr (91D0)	7 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Området utgörs till största delen av fastmark med barrblandskog. Tallen är upp till 300 år gammal men det saknas nästan helt tallar under 100 år. Granar finns i alla åldrar upp till 200 år. I reservatets östra del finns ett område med barrsumpskog. Även på andra ställen finns områden som är mer eller mindre blöta. I dessa områden växer mestadels tall. Området begränsas i öster, norr och söder av Ängån. Längs med ån ligger det dikningsrester och på dessa växer tät 50 årig blandskog. Genom området går en strövstig till en rastplats som även den är belägen inom skötselområdet.

BEVARANDEMÅL

Området ska utgöras av den biologiskt värdefulla naturmiljön barrblandskog. I barrblandskogen ska tall dominera men även gran kommer i perioder utgöra en hög andel av trädvolymen. Gran, asp, björk, sälg och rönn ingår i området. En biologiskt värdefull barrblandskog präglas av stor åldersfördelningen hos träden samt föryngring av tall och lövträd, ett tunt humustäcke, blottad morän/sand/sten, stående och liggande död ved och en för naturtypen typisk artrikedom vad det gäller svampar, växter, fåglar och insekter. Den naturliga störningsregimen är återkommande brand och skötseln av en barrblandskog ska därför i första hand vara inriktad på att upprätthålla, eller efterlikna, effekterna efter en för området naturlig brandregim. Inom området ingår delar med gransumpskog som utgör brandrefugier, där kommer skogen utvecklas genom fri utveckling. Hydrologin ska så långt som möjligt formas genom naturlig dynamik. Arealen barrblandskog ska vara minst 56 hektar.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

Avvattnande diken kan efter särskild utredning läggas igen eller däckas, i syfte att så långt som möjligt återställa områdets naturliga hydrologi. Åtgärder inom reservatet får inte ha någon negativ påverkan utanför naturreservatets gränser eller strida mot gällande markavvattningsföretag.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Effekterna av en för området naturlig brandregim efterliknas. Den bäst lämpade skötseln är återkommande kontrollerade och lågintensiva naturvårdsbränningar i intervaller om 20 till 50 år. Mossmark, fuktstråk

(brandrefugial mark) utelämnas vid bränning så långt det är möjligt. Bränningen ska reducera humuslagret, möjliggöra förnygring av tall och lövträd, begränsa gran, skapa en utglesad skog där marken blir solbelyst samt skapa viktiga strukturer som död ved och blottad jord, sand och sten. All eventuell bränning ska föregås av noggrann planering och utredning samt omgärdas av nödvändiga säkerhetsarrangemang. Visar det sig inte möjligt att genomföra naturvårdsbränning finns det möjlighet att efterlikna effekterna av en brand. Gran kan då reduceras och punktbränningar genomföras. Väljs denna metod kan intervallerna för bränningen vara tätare än 20 till 50 år. Syftet med dessa brandefterliknande åtgärder är bland annat att under perioder skapa en gles skog som gynnar värmeälskande insekter knutna till tall samt att skapa markblottor som gynnar flera arter samtidigt som tall- och lövträdsförnygring då kan ske. För att uppnå detta kan det även vara motiverat att på olika sätt motverka granifiering. Alla åtgärder ska göras så att de orsakar så liten skada på marken som möjligt. Vid eventuell naturvårdsbränning ska uppföljning enligt Naturvårdsverkets riktlinjer vid naturvårdsbränning göras.

SKÖTSELOMRÅDE 2	MOSSMARK	27 HA
Naturtyp:	Högmosse	27 ha
Natura 2000-habitat:	Högmosse (7112)	27 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Skötselområde 2 består av två olika delområden. I reservatets nordvästliga hörn ligger en 7 hektar stor del och i sydväst ligger den andra delen som är ungefär 20 hektar stor. Båda områdena utgörs av delvis öppen och delvis trädbevuxen mossmark. Trädskiktet består av ca 5 meter höga tallar. Mänskliga ingrepp i området är små och består av ett fåtal äldre diken.

BEVARANDEMÅL

Området ska formas av en naturlig dynamik och dess hydrologi ska vara ostörd av mänsklig aktivitet. Växtligheten ska vara naturligt lågvuxen. Det ska finnas rikligt med död ved, både stående och liggande. Delar av högmossen bör vara öppen, för att gynna fågellivet. Arealen högmosse ska vara minst 25 hektar.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

Avvattnande diken kan efter särskild utredning läggas igen eller dämmas, i syfte att återställa områdets naturliga hydrologi och förhindra uttorkning av området. Åtgärder inom reservatet får inte ha någon negativ påverkan utanför naturreservatets gränser eller strida mot gällande markavvattningsföretag.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

En eventuell framtida igenväxning av nu öppen högmossa får vid behov röjas bort, i syfte att bibehålla arealen öppen högmossa med dess biologiska mångfald. Gamla martallar ska sparas.

3.3 FRILUFTSLIV OCH GRÄNSER

I Nennesmo finns en bro, en markerad strövstig och en rastplats med eldstad sedan tidigare.

För lokalisering av informationstavla och andra friluftsanordningar, se karta bilaga 2b.

BEVARANDEMÅL

Gränsmarkeringen för området ska vara i gott skick. Besökare till reservatet ska kunna ta del av föreskrifter och information om områdets naturvärden genom informationstavlor som är i gott skick. Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket, hjälpa besökarna att få sina förväntningar uppfyllda och bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Det ska finnas en väl underhållen bro över Ängån in till naturreservatet. Det ska även finnas minst 800 meter markerad och underhållen strövstig samt en rastplats med eldstad.

I anslutning till naturreservatet, men utanför, ska det finnas en parkeringsplats för ca 5 bilar.

SKÖTSELÅTGÄRDER

- Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.
- Informationstavlor ska placeras ut inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft. Tavlor ska innehålla en karta över området, information om naturreservatets naturvärden, naturreservatsföreskrifter för allmänheten samt delar av allemansrätten.
- Befintlig strövstig restaureras
- Befintlig rastplats med eldstad restaureras
- En ny bro byggs över Ängån

3.4. SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Åtgärd	Var	När
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft
Informationsskyltar	Enligt skötselplankartan	Inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft
Naturvårdsbränning eller åtgärder som efterliknar brand	Skötselområde 1	Senast år 2030 och därefter i intervaller om 20 till 50 år.
Eventuell igenläggning eller dämning av diken	Hela reservatet	Efter särskild utredning
Eventuell röjning av igenväxningsvegetation	Skötselområde 2	Vid behov
Befintlig strövstig restaureras	Enligt skötselplankartan	Inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft
Befintlig rastplats restaureras	Enligt skötselplankartan	Inom ett år efter att beslutet vunnit laga kraft
En ny bro byggs över Ångån	Enligt skötselplankartan	Inom fem år efter att beslutet vunnit laga kraft

4. Dokumentation och uppföljning

4.1 UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska följas upp och dokumenteras enligt Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens riktlinjer.

4.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftslivs-värden) och de uppsatta bevarandemålen bör ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden.

5. Bilagor

- 2a Artlista
- 2b Skötselplankarta

Urval av arter inom naturreservatet Nennesmo i Gislaved kommun

Nedan redovisas kända förekomster av rödlistade arter, signalarter, arter i EU:s fågeldirektiv samt andra arter av intresse. Arterna är indelade i grupp och därefter i bokstavsordning efter det svenska namnet med det latinska namnet inom parentes.

Kategori: RE (nationellt utdöd), CR (akut hotad), EN (starkt hotad), VU (sårbar) och NT (nära hotad), S3 (høgt signalvärde), S2 (medelgott signalvärde), S1 (lågt signalvärde). EU (arter i fågeldirektivet).

Inventerat: det år som senaste fyndet observerades

Referens: AP (Artportalen), NB (Nyckelbiotopsinventeringen), LST (Länsstyrelsen)

Tabell över kända förekomster av rödlistade arter, signalarter, arter i EU:s fågeldirektiv samt andra arter av intresse. Sekretessarter är inte angivna.

Art	Kategori	Inventerat	Referens
Lavar			
Garnlav (<i>Alectoria samentosa</i>)	NT, S3	1993	NB
Kattfotslav (<i>Arthonia leucopellea</i>)	S3	1993	NB
Grynig blåslav (<i>Hypogymnia farinacea</i>)	S1	1993	NB
Gammelgranslav (<i>Lecanactis abietina</i>)		1993	NB
Mossor			
Långfliksmossa (<i>Nowellia curvifolia</i>)	S3	2017	LST
Stor revmossa (<i>Bazzania triolbata</i>)	S3	2017	LST
Vägig sidenmossa (<i>Plagiothecium undulatum</i>)	S2	2017	LST
Fåglar			
Tjäder (<i>Tetrao urogallus</i>)	EU	2016	LST
Kungsfågel (<i>Regulus regulus</i>)	VU	2016	LST

Källförteckning

Artdatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015.

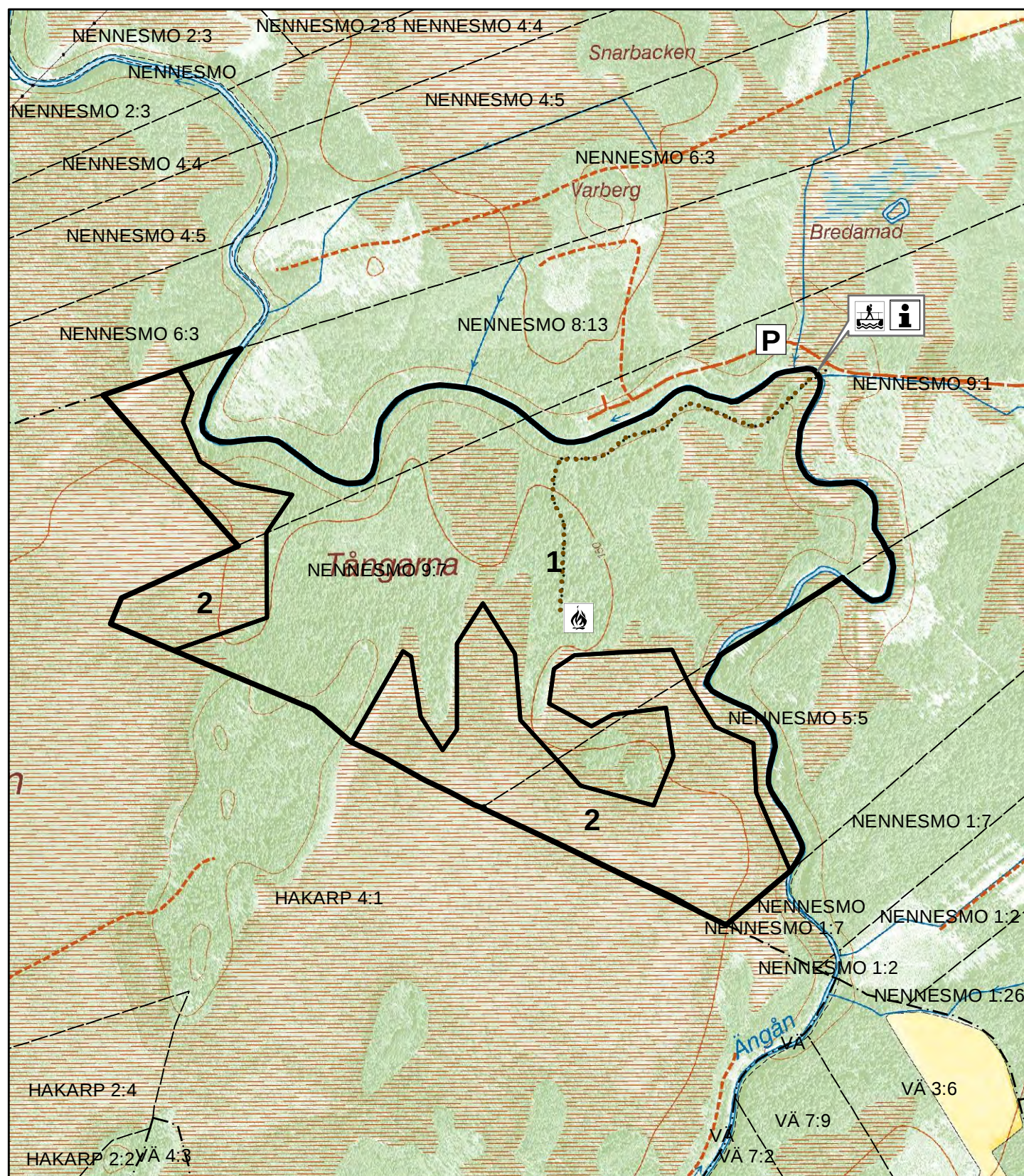
Bilaga 1 till fågeldirektivet

Skogsstyrelsen 2000. Signalarter – indikatorer på skyddsvärd skog.

Naturreseptat Nennesmo

Bilaga 2b

Skötselplankarta
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2017-12-01, dnr 511-7377-2015

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

- Naturreseptatsgräns
- Skötselområden
- Strövstig

Bro

Eldplats

Informationsskylt

Parkering

1:10 000

